

OCZEKIWANIE NA NOCNY SPEKTAKL ROJU PERSEIDÓW

Przy pomyślnej pogodzie, noc z poniedziałku na wtorek 12-13 sierpnia br. powinna dostarczyć wielu wrażeń wielbicielom zjawisk astronomicznych i podziwiania nocnego nieba. Okazję taką stwarza przypadające we wskazanym terminie maksimum aktywności roju meteoroidów nadlatujących ze strony gwiazdozbioru Perseusza. Popularne "Perseidy" (zwane także "łzami Świętego Wawrzyńca") mogą wygenerować w tym czasie nawet 150 widocznych wejść w atmosferę w ciągu godziny.

"Meteor" to w nazewnictwie astronomów krótkotrwały, świetlny ślad na niebie spowodowany wpadnięciem niewielkiego obiektu kosmicznego (meteoroidu) w atmosferę planety. Jeżeli bryła jest na tyle duża, by przetrwać lot przez atmosferę i spaść na powierzchnię, wówczas nazywana jest meteorytem. Szczególnie jasne meteory, których blask jest większy niż jasność planety Wenus, nazywane są bolidami.

Potocznie określane mianem "spadających gwiazd", rozbłyski meteoroidów można zobaczyć praktycznie przez cały rok - pojawiają się losowo, choć niektóre występują gromadnie. W tym drugim przypadku nazywane są rojami meteorów.

Znanych jest wiele rojów meteorów. Do najaktywniejszych i najbardziej regularnych należą właśnie sierpniowe Perseidy. Rój ten kojarzyli już starożytni. Inna jego nazwa to "łzy Świętego Wawrzyńca", bowiem 10 sierpnia przypada rocznica jego męczeńskiej śmierci.

Czytaj też: [Miłośnicy astronomii z Polski odkryli pierwszą w tym roku supernową](#)

Jak obserwować meteory? Nie wymaga to specjalistycznego sprzętu astronomicznego, wystarczy nieuzbrojone oko. Najważniejszym czynnikiem jest w tym przypadku możliwość odnalezienia dostatecznie zaciemnionego miejsca, w jak największym oddaleniu od źródeł światła. Można wówczas spoglądać na cały obszar nieboskłonu, przy czym najlepiej unikać wpatrywania się w sam radiant (punkt na niebie, z którego meteory wydają się wydostawać), a na wycinki nieba oddalone od niego o kilkadziesiąt stopni kątowych. Radiant Perseidów w okresie maksimum znajduje się w gwiazdozbiorze Perseusza.

Rój Perseidów formuje się z okruchów skalno-lodowych powiązanych z przelotem komety 109P/Swift-Tuttle. Jego orbita przecina się każdego roku z ziemską w dniach między 17 lipca a 24 sierpnia. Podczas okresu występowania roju radiant przemieszcza się przez gwiazdozbiory Kasjopei, Perseusza i Żyrafy (w maksimum aktywności znajduje się w pobliżu gwiazdy η Persei). W fazie maksimum może się ich pojawić nawet do 150 w ciągu godziny, co daje niejednokrotnie od kilku do kilkunastu meteorów w odstępie 2-3 minut.

Przy okazji podziwiania meteorów można też dokonywać obserwacji innych obiektów na nocnym niebie. 12 sierpnia wieczorem nad południowym horyzontem widać Księżyc (niemal w pełni), a w jego pobliżu również Saturna (po prawej stronie). Nieco dalej można dostrzec Jowisza. Z kolei wysoko na niebie góruje w tym czasie tzw. Trójkąt Letni. W jego wierzchołkach znajdują się trzy jasne gwiazdy: Wega z konstelacji Lutni, Deneb z gwiazdozbioru Łabędzia oraz Altair z Orła.

Czytaj też: [Deszcz sztucznych meteorów na rozpoczęcie olimpiady w Japonii](#)

Opracowanie: PAP/MK